

Salon kaupungin uimarantojen turvallisuusasiakirja

Sisällysluettelo:

1. Palvelun tarjoaja
2. Turvallisuusasioista vastaavat henkilöt
3. Ennakoivat vaaratilanteet ja niiden mahdolliset seuraukset
4. Toimenpiteet vaaratilanteiden poistamiseksi ja ehkäisemiseksi
5. Ohjeet onnettomuuksien varalta
6. Turvallisuusasioihin perehdyttäminen ja kouluttaminen
7. Tilat, laitteet, välineet ja huoltoa koskevat vaatimukset
8. Palvelun tarjoamiseen liittyvät olosuhderajoitukset
9. Asiakasmäärät eri olosuhteissa
10. Palvelun vaikutuspiirissä olevat muut tahot
11. Mahdollisten vahinkojen kirjaaminen
12. Menettely ilmoitusvelvollisuuden noudattamiseksi
13. Tiedottaminen palveluun osallistuville ja vaikutuspiirissä oleville tahoille

1. Yritys

Salon Kaupunki Liikuntapalvelut
Perniöntie 7
24100 Salo

2. Turvallisuusasioista vastaavat henkilöt

Turvallisuus, työnjohto, viranomaisyhteistyö ja asiakaspalvelu:

Liikuntatoimenjohtaja Hilpi Tanska 027784700 hilpi.tanska@salo.fi

Liikuntalaitosten esimies Reino Laaksonen 027784703 reino.laaksonen@salo.fi

Liikuntapaikkamestari Urpo Sorsa 027784701 urpo.sorsa@salo.fi

Suorittavat huolto- ja tarkistustoimet, sekä pitävät huoltokirjaa tehdyistä toimenpiteistä:

Liikuntapaikkojenhoitaja Pertti Kusnetsoff 027784741, Kari Hakala 027784744

3. Ennakoitavat vaaratilanteet ja niiden mahdolliset seuraukset

Lain kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta(75/2004) mukaan uimarantojen ja siellä olevien välineiden on oltava käyttäjälle turvallinen. Säännöllinen valvonta, tarkastus- ja huoltosuunnitelma ohjaa uimarantojen kunnossapitoa ja siten turvallisuutta.

Uimarantojen riskejä:

merkittävä, melko suuri, mahdollinen, epätodennäköinen

Lehmijärvi:

Suuret kävijämäärät. Riski melko suuri.

Toimenpide: Rannalle rantavalvojat aukioloajoiksi, ohjeet opastus ja tiedotus.

Lehmijärvi, Härjänvatsa, Varvo, Naarjärvi, Märy, Kokkila ja Nummijärvi:

Uimarannan veden syveneminen. Riski mahdollinen.

Toimenpide: Rajataan uima-alue poijuin, ohjeet opastus ja tiedotus.

Uimakoulut. Riski mahdollinen.

Toimenpide: Uimakouluissa noudatetaan SUH:n ohjeita oppilaiden maksimimääristä ja kaikki uimaopettajat ovat täysi-ikäisiä ja SUH:n uimaopettajakoulutuksen suorittaneita, lisäksi kaikki työntekijät ohjeistetaan turvallisten uimakoulukäytäntöjen osalta

Sinilevät. Riski mahdollinen.

Toimenpide: Arvioidaan vedenlaatu aistinvaraisesti joka päivä. Rantavalvojat, saunanhoitajat, asiakaspalaute.

Lisäksi muut uimapaikat:

Päihtyneet uimarit. Riski mahdollinen.

Toimenpide: Kielletään päihteiden hallussapito ja päihtyneenä esiintyminen uimarannoilla, opasteet ja ohjeet.

4. Toimenpiteet vaaratilanteiden poistamiseksi ja ehkäisemiseksi

Tapaturmat tai onnettomuudet kirjataan aina riittävällä tarkkuudella. Kirjatut tapahtumat on siten myös valvontaviranomaisen käytettävissä samoin tehdyt toimenpiteet. Liikuntapalvelut tekee valvontaviranomaisille tapahtumasta selvityksen.

Kirjatuista tapahtumista pitää selvittää ainakin seuraavat asiat:

Päivämäärä ja kellonaika, tilanteen kuvaus ja tapahtumapaikka, yhteystiedot, tehdyt toimenpiteet sekä kirjauksen tekijän nimi.

Lajille tyypillisiä vähäisiä vahinkoja ei raportoida valvontaviranomaisille.

Rantavalvonta: Lehmijärvi

Rantavalvonta: Riskinarvioinnin perusteella määritetään uimarannalle rantavalvonnan tarve. Rantavalvojien määrä tulee olla riittävä uimarannan kävijämäärään, että uimarannan laajuuteen nähden. Rantavalvojilla on riittävä pätevyys tehtävään. Rantavalvojilla on käytössään tarvittavat pelastusvälineet sekä ensiapu- ja elvytysohjeet. Uimarannan valvomosta on näköyhteys rantaluokalle, laiturille, hyppytorniin ja mahdollisesti muille ulkoilualueille. Valvomo ja muut valvontapaikat on merkitty "VALVOMO" kyltein. Rantavalvojat on erotettavissa esim. yhtenäisen vaatetuksen avulla. Rantavalvonnan ajankohdasta tiedotetaan tehokkaasti.

Pelastusvälineistö:

Rantavalvojilla on käytössään riittävä määrä rantapelastukseen sekä ensiapuun tarvittavia välineitä.

Rannalta löytyy 3 kpl pelastusrenkaita, jossa on noin 20 metriä narua.

Uintialue:

Uintialueet on merkitty poijuin tai rataköysin niin, että ne erottuvat selvästi ja rajoittavat selvän kokonaisuuden.

Valvottu uintialue on merkitty opastetauluun.

Uimarannan siisteydestä huolehditaan päivittäin ja poistetaan vaaraa aiheuttavat esineet.

Huolto- ja kunnossapito:

Uimarannan huoltoon ja kunnossapitoon on nimetty vastuuhenkilöt. Uimarannalle on laadittu tarkastushuoltosuunnitelma ja huoltokirja, joka sisältää koko rannan. Uimarannan huollosta ja kunnossapidosta huolehditaan säännöllisesti. Tehdyt tarkastukset ja huollot kirjataan huoltokirjaan. Uimarannalla on käymälät ja pukeutumiskopit, joiden puhtautta seurataan säännöllisesti.

Uimaveden laatu ja valvonta:

Uimaveden laatua valvotaan päivittäin aistinvaraisesti esim. syanobakteerien osalta. Terveysturvaviranomaisen kanssa on laadittu uimarannan uimaveden laadun säännöllistä seuranta ja valvontaa seurantakalenteri ennen kunkin uimakauden alkua.

Uimapaikoille ja uimarannoille laitettut leikkivälineet katsotaan säännöllisesti aistinvaraisesti ja toiminnallinen tarkastus tehdään erikseen.

5. Ohjeet onnettomuuksien varalta

Uimarannoilla on kyltti, jossa on seuraavia tietoja: Yleinen hätänumero, uimarannan nimi ja osoite, sekä ylläpitävän organisaation yhteystietoja esim. puhelinnumero ja sähköpostiosoite.

AVUN HÄLYTTÄMINEN:

-YLEINEN HÄTÄNUMERO ON 112

KUN HUOMAAT HÄDÄSSÄ OLEVAN:

- RAUHOITA HÄNTÄ
- ETSI SOPIVA PELASTUSVÄLINE (PELASTUSRENGAS)
- PYRI TUOMAAN PELASTETTAVA PELASTUSVÄLINEEN KANSSA RANNALLE, ÄLÄ ASETA ITSEÄSI VAARAAN.
- SOITA HÄTÄNUMEROON 112 JA HÄLYTÄ APUA
- TURVAA UHRIN ELINTOIMINNOT
- OPASTA HÄLYTYSAJONEUVO PERILLE

6. Turvallisuusasioihin perehdyttäminen ja kouluttaminen

Rantavalvonta: Lehmijärvi (muilla rannoilla toimitaan tehtäväkortin edellyttämällä tavalla).

Uimarannan valvomosta on näköyhteys ranta-alueelle, laiturille, hyppytornille ja muille ulkoilualueille.

Valvomo ja muut valvontapaikat on merkitty "VALVOMO" kyltein.

Rantavalvojat on erotettavissa esim. yhtenäisen vaatetuksen avulla.

Rantavalvomossa ja henkilökunnan tilassa on tarvittavat pelastustarvikkeet sekä ensiapu- ja elvytysohjeet.

Rantavalvojan käytössä on pelastusvene tai – lautta, joka ei ole lukittuna.

Uimarannan rantavalvojalla on käytössään tarvittavat välineet esim. (puhelin, pilli, kiikarit, snorkkeli, pintaintiräpylät, elvytysuojat.)

Rantapelastajalta edellytettävät tiedot ja taidot:

- Täysi-ikäinen
- Osaa uida eri tekniikoilla aallokkoisessa avovedessä
- Osaa sukeltaa sameassa vedessä viiden metrin syvyyteen
- Osaa turvalliset hengenpelastustavat avovesiolosuhteissa
- Osaa käyttää pelastusvälineistöä ja tuntee välineiden huollon tarve
- Tuntee ihmisen fysiologiset perusteet
- On elvytys- ja ensiaputaitoinen
- Osaa hälyttää apua ja osaa opastaa hälytysajoneuvon rannalle
- Tuntee uimarantaa koskevat merkinnät ja tiedotteet
- Tuntee työhönsä liittyvät velvollisuudet, oikeudet ja vastuut
- On asiakaspalvelutaitoinen

Esim. Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton (SUH) järjestämä rantapelastajan koulutus tai muu vastaava koulutus antaa pätevyyden rantavalvontatyöhön. Testit ja ensiapukoulutus tehdään ennen uimakauden alkua.

Kaikista koulutustapahtumista pidetään kirjaa.

Rantavalvonnasta on tiedotettu kuntalaisia esim. paikallislehdissä ja internetissä ja uimarantojen ilmoitustauluilla.

Tiedot valvonta-ajoista on:

- Kartan yhteydessä
- Valvomon yhteydessä
- Verkkosivuillamme www.salo.fi/uimarannat

Rantavalvojana toimivat kaupungin vakituksessa työsuhteessa olevat uimahallin uinninvalvojat vuorollaan.

7. Tilat, laitteet, välineet ja huoltoa koskevat vaatimukset

Uimaranta tarkastetaan perusteellisesti käyttöönottotarkastuksen yhteydessä. Tehtävätilauksen mukaisesti tehdään kunto- ja huoltotoimenpiteet, noudattaen tilaajan antamia tarkastus- ja huolto-ohjeita.

Jokaiselle uimarannalle on tehtynä oma huoltosuunnitelma ja aikataulu.

Uimarannoilla pidetään kirjaa ja tehdyt huoltotoimenpiteet kirjataan ylös.

Huoltopäiväkirjaa pitävät yllä koulutetut vastuuhenkilöt, jotka vahvistavat asioiden oikeellisuuden. Kaikki tehdyt tarkastukset ja huollot merkitään huoltokirjaan.

Tarkistuslista:

Uintikauden alussa ja tarvittaessa muulloinkin tehtävät tarkastukset:

- Uintialueiden pohjat kahlaamalla ja sukeltamalla
- Opastemerkinnot ja pelastustiet
- Ensiapulaukun sisältö
- Ilmoitustaulujen ja ohjetaulujen kunto ja sisältö
- Laiturien, portaiden ja hyppytorniin rakenteet ja kiinnitykset

Päivittäin tarkistettavat kohteet:

Uintialueet:

- Veden korkeus ja syvyysmerkinnät
- Turvallisen uintialueen merkinnät
- Valvottavan uintialueen merkinnät
- Veden laatu silmämääräisesti

Uimaranta:

- Ranta-alueen siisteys ja vaaraa aiheuttavat esineet

Laiturit, portaat ja hyppytorni:

- Yleiskunto
- Hyppytornin lukitus, kun valvonta ei paikalla.

Jäteastiat:

- Tyhjennys tehdään päivittäin

Pelastusvälineistö ja ensiapuvälineet:

- Pelastusrenkaiden, heittoliinojen ja pelastusveneiden kunto
- Hätäpuhelimien kunto
- Ensiapuvälineistö

8. Palvelun tarjoamiseen liittyvät olosuhderajoitukset

Uimarannoilla on kesä – elokuu vilkkainta aikaa. Lämpiminä kesäpäivinä rannoille tulee ihmiset mielellään uimaan. Kovalla tuulella kannattaa uimista kaukana rannasta välttää aaltojen korkeuden noustua merkittävästi. Uimarien olisi hyvä tietää myös uimaveden laatuun liittyvistä riskeistä. Uimavedestä saattaa aiheutua myös muita kuin suolistoperäisiin sairauksiin liittyviä terveyshaittoja. Syanobakteerit voivat aiheuttaa mm. iho-, silmä-, hengitystie- tai suolistoireita, minkä vuoksi tässä asetuksessa myös syanobakteerien esiintymisen runsaudelle on asetettu toimenpideraja. Syanobakteereja seurataan aistinv

raisesti arvioimalla niiden runsaus silmämääräisesti. Tarpeen mukaan syanobakteerien esiintymistä voidaan tutkia myös muuten, kuten mikroskoipoimalla. Syanobakteerit voivat värjätä veden vihreäksi ja runsaimmillaan muodostaa veden pinnalle paksuja leväkasaukia eli leväkukinnan.

Arvioinnissa käytetään ympäristöhallinnossa kehitettyä neliportaista asteikkoa:
0. ei havaittu: uimaveden pinnalla tai uimarantaveden rajassa ei ole havaittu syanobakteereja

1. havaittu vähän: syanobakteereja on havaittavissa vihertävänä hiutaleina tai tikkuisina uimavedessä.

2. havaittu runsaasti: uimavesi on selvästi syanobakteeripitoista tai uimaveden pinnalle on kohonnut pieniä syanobakteerilauttoja tai uimarannalle on ajautunut syanobakteerikasaumia

3. havaittu erittäin runsaasti: syanobakteerit muodostavat laajoja lauttoja tai niitä on ajautunut uimarannalle paksuiksi kasaumiksi.

Toimenpiderajana syanobakteerien (sinilevät): havaittu vedessä tai uimarannalla.

Erityisesti on huomioitava, että syanobakteerien massaesiintymä voi tuulen vaikutuksesta sekoittua veteen nopeasti. Asiakkaita on ohjeistettu järviveden käyttämisestä saunassa löylyvetenä syanobakteerien ilmettyä.

9. Asiakasmäärät eri olosuhteissa

Uimarannat mielletään nykyisin sosiaalisiksi paikoiksi, missä parhaimmillaan tällaiset paikat ovat kolmen sukupolven kohtaamispaikkoja. Uimarannoilla ei ole enimmäiskävijämäärää määriteltynä. Suurimmalla Lehmijärven uimarannalla on riskianalyysin mukaisesti järjestetty rantavalvonta. Valvonnan tehtä

vänä on opastaa rannan käyttäjiä toimimaan oikein, huomioiden ikä-, kunto-, taitovaatimukset sekä ehkäisemään esim. päihteiden käyttöä ranta-alueella.

10. Palvelun vaikutuspiirissä olevat muut tahot

Uimarannalla ja sen välittömässä läheisyydessä on usein monia muitakin aktiviteetteja, jotka houkuttelevat ihmisiä liikkumaan. Erilaisille tapahtumille vaaditaan nykyisin lupamenettely, jossa mainitaan esim. uimarannan käytön rajoittamisesta tai sulkemisesta tapahtuman ajaksi. Tapahtuman järjestäjä veloitetaan myös huolehtimaan alueen järjestyksen valvonnasta, siivouksesta ja tiedottamisesta. Uimarannan muuttuneesta käyttötarpeesta tiedotetaan erikseen.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus yleisten uimarantojen uimaveden laatuvaatimuksista ja valvonnasta (177/2008) 11 §.

11. Mahdollisten vahinkojen kirjaaminen

Mahdollisten vakavien onnettomuuksien varalta kirjataan tiedot mahdollisimman tarkkaan ylös. Mitkä kaikki tekijät vaikuttivat onnettomuuteen syntyneeseen. Turvallisuudesta vastaavat tai rantavalvojat tekevät ensikirjauksen asiasta. Mahdollinen onnettomuusraportti laaditaan tarvittaessa erikseen poliisia tai työsuojelupiiriä varten hyvinvoinnin palvelualueen toimesta.

12. Menettely ilmoitusvelvollisuuden noudattamiseksi

Rantavalvojille pidetään ensimmäisenä työpäivänä aloituspalaveri, jossa käydään turvallisuusasiakirja ja tehtävät lävitse. Mahdolliset koulutustapahtumat kirjataan ylös.

13. Tiedottaminen palveluun osallistuville ja vaikutuspiirissä oleville tahoille

Kaupungin nettisivuilta os. www.salo.fi/uimarannat löytyy uimarantojen profiilit pdf-tiedostoina. Profiileissa mm. yhteystietoja ja sijaintipaikat kartalla.

Opastaulu ja opasteet:

Uimarannalla on ilmoitustaulu, jossa on vähintään seuraavat tiedot:

- uimarannan nimi
- katuosoite ja paikkakunta
- ylläpitäjän yhteystiedot
- rantavalvojan yhteystiedot
- ohjeet avunhälyttämisestä
- opastus lähimmälle puhelimelle (tarvittaessa)
- toiminta- ja turvallisuusohjeet
- eu rannoilla, alueen kartta, johon on merkitty uintialueet
- kivikkoisesta, liukkaasta tai muuten huonolaatuisesta uintialueesta

Ilmoitustaulun lisäksi uimarannalla on tarpeen mukaan yksi tai useampia turvatauluja/kylttejä, joissa on tiedot uimarannan nimestä ja osoitteesta sekä hälytysnumero. Uimarannalle on opastus päätieltä ja sinne päästään huolto- ja pelastusajoneuvoilla.